

Największym zagrożeniem nie jest kryzys. Największym zagrożeniem jest przekonanie, że na przygotowanie mamy jeszcze czas

data aktualizacji: 2026.09.10

"Gdybyśmy mieli nasze stare ubrania specjalne, prawdopodobnie wyszedłbym stąd poparzony. Teraz jest mi po prostu gorąco." Zdarzenie ze swojej służby w Państwowej Straży Pożarnej relacjonuje Krzysztof Tomanek - były Zastępca Komendanta Powiatowego PSP w Iławie, Wiceprezes Zarządu Rejonowego PCK w Iławie oraz trener Powszechnych Warsztatów Ochrony Ludności PCK, przedstawiciel Stowarzyszenia Przygotowana Iława.

Zimą, około dziesięciu lat temu, brałem udział w gaszeniu pożaru domu jednorodzinnego w jednej z miejscowości naszego powiatu. Ogień objął niemal całe poddasze, a strażacy prowadzili działania gaśnicze i przeszukiwali zadymione pomieszczenia, aby upewnić się, że nikt nie został w środku. Na szczęście wszyscy mieszkańcy opuścili budynek o własnych siłach.

Po zakończeniu akcji jeden z ratowników powiedział do mnie słowa wymienione w podtytule, których sens pamiętam do dziś.

Kilka lat wcześniej, jako kierownictwo komendy, podjęliśmy decyzję o zakupie nowoczesnych ubrań specjalnych dla strażaków. Nie było to łatwe. Kosztowały więcej niż standardowe wyposażenie,

dlatego szukaliśmy dodatkowych źródeł finansowania i sponsorów. W tamtym czasie ktoś mógł zapytać: czy naprawdę warto wydawać więcej pieniędzy?

Odpowiedź przyszła dopiero podczas tamtego pożaru.

Nie było to dla mnie odkrycie, lecz potwierdzenie czegoś, o czym wie każdy strażak.

W bezpieczeństwie najważniejsze decyzje podejmuje się na długo przed tym, zanim rozlegnie się sygnał alarmowy. Tamtego dnia utwierdziłem się jedynie w przekonaniu, że warto było podjąć ten wysiłek. Wielu ratowników przez całą swoją służbę może nigdy nie otrzymać takiego potwierdzenia. I oby tak właśnie było.

Bo bezpieczeństwa nie buduje się wtedy, gdy pojawia się zagrożenie. Buduje się je znacznie wcześniej.

Obecnie, kiedy rozmawiamy z mieszkańcami powiatu podczas pikników i szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej, bardzo często słyszę podobne zdania: „*Jeszcze zdążę*”, „*To nie jest temat na dziś*”, „*Jeżeli coś się wydarzy, ktoś nam pomoże*”.

Taka postawa nie wynika z lekceważenia bezpieczeństwa, to naturalny sposób myślenia. Psychologowie opisują go jako **normalcy bias** (błąd normalności), czyli skłonność do zakładania, że skoro dotychczas nic poważnego się nie wydarzyło, to w przyszłości również wszystko będzie przebiegało normalnie. Mechanizm ten pomaga nam funkcjonować na co dzień, ale w sytuacji kryzysowej może stać się naszym największym przeciwnikiem.

~~galeriaspc~~11967~~

Przez lata przyzwyczailiśmy się do przekonania, że w razie zagrożenia wszystkim zajmą się służby ratownicze i administracja. I rzeczywiście – ratowanie życia oraz organizowanie pomocy to ich podstawowe zadanie. Trzeba jednak pamiętać, że nawet najlepiej przygotowane służby dysponują ograniczonymi siłami i środkami. W czasie dużego kryzysu nie będą mogły jednocześnie zapukać do każdych drzwi i powiedzieć każdej rodzinie, jak przygotować się do ewakuacji, gdzie zdobyć wodę czy jak postępować podczas długotrwałego braku prądu. Nie dlatego, że nie będą chciały pomóc, ale dlatego, że w tym samym czasie będą ratowały ludzkie życie.

Z tego powodu współczesna ochrona ludności coraz częściej opiera się na filozofii **Bottom-Up**. Jej istota jest bardzo prosta – bezpieczeństwo zaczyna się od obywatela, jego rodziny i lokalnej społeczności, a dopiero później wspierają je samorządy i służby. Innymi słowy, odporność społeczną budujemy każdego dnia, jeszcze zanim wydarzy się cokolwiek złego.

Nie oznacza to, że każdy z nas pierwszego dnia powinien kupić agregat prądotwórczy czy kompletować kosztowny sprzęt, choć może to być jeden z etapów przygotowania.

Najważniejszym krokiem nie jest zakup wyposażenia. **Najważniejsze jest podjęcie decyzji, że przygotowania zaczynam właśnie dzisiaj.**

Nie czekaj na moment, w którym ktoś powie Ci, że to właściwy czas, aby przygotować się na sytuację kryzysową. Najprawdopodobniej nigdy nie usłyszysz takiego komunikatu. Zamiast niego możesz usłyszeć komunikat o konieczności ewakuacji. Wtedy będziesz miał zaledwie kilka minut, aby się ubrać, opuścić dom i – jeśli wcześniej go przygotowałeś – zabrać ze sobą plecak ewakuacyjny. Właśnie dlatego warto przygotować się wcześniej.

Poświęć kilkanaście minut na zdobycie wiedzy. Sięgnij po **Poradnik Bezpieczeństwa**, porozmawiaj

z rodziną o tym, jak zachować się w sytuacji kryzysowej, zapisz się na **Powszechne Warsztaty Ochrony Ludności** lub skorzystaj z innych dostępnych form edukacji.

Nie musisz zrobić wszystkiego od razu. Wystarczy, że wykonasz pierwszy krok.

Bo największym zagrożeniem nie jest kryzys.

Największym zagrożeniem jest przekonanie, że na przygotowanie mamy jeszcze czas.

Liczne alarmy w miastach wschodniej części naszego kraju, spadające drony i rakiety, 2 ofiary śmiertelne wśród naszych rodaków (w miejscowości Przewodów), alarmujące wezwania najwyższych polityków Polski i Europy wskazują na pogarszającą się sytuację bezpieczeństwa naszego kraju. Trudno nie być narażonym na hybrydowe ataki, będąc państwem przyfrontowym, zaangażowanym pośrednio w wojnę. Według nas, Przygotowanej Ławy, jest rzeczą nieodpowiedzialną, aby się nie przygotowywać na kryzys. Jak to zrobić? Kontaktuj się z nami, z Przygotowaną Ławą.

Artykuł został przygotowany w ramach projektu sfinansowanego ze środków mikrodotacji NOWEFIO – Warmia Mazury Lokalnie 6, realizowanej w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030.

Autorzy:

Krzysztof Tomanek - były Zastępca Komendanta Powiatowego PSP w Ławie, Wiceprezes Zarządu Rejonowego PCK w Ławie oraz trener Powszechnych Warsztatów Ochrony Ludności PCK, przedstawiciel Stowarzyszenia Przygotowana Ława,

Marcin Chrzęszcz - pastor, nauczyciel, członek Rady Kultury w Ławie, członek Stowarzyszenia Przygotowana Ława.

Artykuł zlecony.

Źródło:

<https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/82902-najwiekszym-zagrozeniem-nie-jest-kryzys-najwiekszym-zagrozeniem-jest-przekonanie-ze-na-przygotowanie-mamy-jeszcze-czas>